

Проців Олег Романович

докторант Львівського регіонального
інституту державного управління

м. Івано-Франківськ

вул. Козацька, 1

76019

oleg1965@meta.ua

Тіньове використання мисливських угідь

Важливою проблемою для охорони біорізноманіття є різке зменшення площі мисливських угідь. Для прикладу якщо у 90-х роках площа мисливських угідь Івано-Франківської області становила 1,1 млн га, у 2010 році – 989 тис. га, то на даний час площа мисливських угідь складає 730 тисяч гектарів. З мисливського господарства виведено понад 400 тис. га мисливських угідь, що становить більше третини всіх мисливських угідь області.

Залучення у користування 400 тис. га мисливських угідь дало б змогу працевлаштувати як мінімум 50 працівників, які будуть займатись мисливським господарством на угіддях, які на цей час є безгосподарськими і їх ніхто не охороняє. Так, відповідно до статті 29 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» користувачі мисливських угідь повинні утримувати єгерську службу: одного єгеря на 5-10 тис. га мисливських угідь.

Різке зменшення площі мисливських угідь відбулось через злочинну недбалість службових осіб, до компетенції яких входить прийняття рішення щодо надання у користування мисливських угідь в основному надавали землі агрофірм, земель запасу, лісфонду, а дрібні площі пайовиків, які не здавались в оренду не входили у склад мисливських господарств так як ніхто з користувачів мисливських угідь не утруднював з погодженням. З усіх рішень, ухвалених Івано-Франківською обласною радою щодо надання у користування мисливських угідь, є один виняток при якому до мисливських угідь включені землі пайовиків. Рішенням Івано-Франківської обласної ради від 28.09.2012 № 675-17/2012 надано у користування мисливські угіддя «Товариству мисливців та

рибалок «Дністер», в якому погодження на користування земельними ділянками для ведення мисливського господарства надали 253 жителі лише одного села Козарі, а загальна площа цих погоджень складала 99,9 га, тобто, середня площа земельної ділянки становила лише 30 сотих. Зрозуміло, що в наших умовах така прискіпливість була зумовлена не через виконання вимог законодавства. Яскравим прикладом також є надання у користування мисливських угідь по Тлумацькому та Городенківському районах. Так, відповідно до рішення обласної ради від 09.09.1997 році МРВП УТМР у Городенківському районі надано на 15 років 48,6 тис га. Після закінчення терміну користування рішенням Івано-Франківської обласної ради від 30.04.2013 року № 918-21/2013 надано лише 27,8 тис. га, при чому лише в межах 21 землекористувача. Жодної приватної особи не залучено. Такі дії призвели до безпідставного зменшення площі мисливських угідь по Городенківському району на 20,8 тис. га, що складає 43 % від площі мисливських угідь, які були надані у 1997 році. Слід відмітити, що загальна площа Городенківського району складає 74,7 га, площа мисливських угідь складає 37 % від загальної площі району.

Якщо по Снятинському району, у 1996 році площа мисливських угідь складала 46,3 тис. га, то відповідно до рішення обласної ради від 30.04.2013 № 920-21/2013 площа склала лише 25,7 тис га. Безпідставно зменшено на 20,6 тис. га, тобто, на 45 % Загальна площа Снятинського району складає 60 тис. га, площа мисливських угідь складає 43 %. Отримано погодження від окремих власників та користувачів земельних ділянок з 10 сіл, тоді як у районі нараховується 47 сіл.

Більше того, мисливські угіддя в Івано-Франківській області розташовані у мозаїчному порядку, що на практиці не дає можливості ефективно вести господарство. Немає навіть можливості скласти карту мисливських угідь, щоб мисливці розуміли, де можна полювати, а де заборонено. Мисливські угіддя надавались таким чином, що на даний час, навіть, якщо хтось і хотів би їх взяти, то не зможе. Якщо у розвинутих країнах Європи з вищою, ніж в Україні густиною населення мисливські угіддя складають до 90 %, загальної площі, то в нашій області з найбільшою лісистістю – лише трохи вище 50 %. Мисливське господарство області є збитковим, а при такій ситуації з площею мисливських

угідь взагалі немає шансу вийти на рентабельність. На даний час в Україні не працює вимога щодо плати за користування мисливськими угіддями, визначена законодавством. Але й, навіть, якщо ця вимога запрацює, то через невикористані ділянки, які не увійшли до мисливських угідь, велика частина селян не отримає орендної плати. Фактично ситуація з користуванням мисливськими угіддями заморожена до 2027-2028 року, так як основний пул рішень щодо надання у користування мисливських угідь ухвалювався у 2012-2013 роках, а угіддя надавались у користування терміном на 15 років.

Хочу нагадати, що відповідно до статті 22 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» компетенція прийняття рішення щодо надання у користування мисливських угідь відноситься до обласної ради, обласної державної адміністрації та Держлісагентства. Добре говорить українське прислів'я: «У семи няньок дитина без ока».

На думку авторів Проекту моделі реформування і розвитку мисливського господарства України (червень 2015) – М.О. Мироненка, І.М. Шеремета, О.Р. Проціва, А.-Т. Башти, І.В. Делегана, В.Ю. Вовченка, О.І. Станкевич-Волосянчук, В.Р. Бурмаса, Р.І. Новікова, Д.Ю. Карабчука., серед авторів – науковці, громадські діячі та й навіть діючий начальник управління мисливського господарства ДАЛР Іван Шеремет, дійшли до узгодженої позиції: «...тривале перебування мисливських угідь у статусі державного мисливського резерву, або запасу своєю чергою також стають причиною нераціонального використання мисливських угідь. Адже площа мисливських угідь в Україні становить лише 62%, тоді як у країнах Європи цей показник сягає до 90% [1].

Отже неефективні та незаконні рішення органів публічного управління у галузі мисливського господарства спричинились до різкого зменшення площі мисливських угідь, які виведені з користування, що має негативні соціально-економічні, екологічні наслідки.

Список використаної літератури

1. РМК снова организует аукцион преимущественного права покупки охотничьих лицензий [електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.openforest.org.ua/116029/>

Проців О.Р. Тіньове використання мисливських угідь. // Моніторинг та охорона біорізноманіття в Україні : Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 16. Т. 2. – Київ; Чернівці : Друк Арт, 2020. – С. 244-245.